

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ (ВІЙСЬКОВОЇ) АДМІНІСТРАЦІЇ

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРІЇ, МЕДИЦИНИ ТА
БІОТЕХНОЛОГІЙ С. З. ГЖИЦЬКОГО

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«НАУКОВИЙ ЦЕНТР ДИДАКТИКИ МЕНЕДЖМЕНТ-ОСВІТИ»

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ПРАВА ЛЮДИНИ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ: СУЧАСНИЙ
СТАН, ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ»**

19 квітня 2024 року

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
TE
TECHNOLOGICAL
UNIVERSITY

м. Харків

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Департамент науки і освіти
Харківської обласної державної (військової) адміністрації
Державний біотехнологічний університет
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
Львівський національний університет ветеринарії, медицини
та біотехнологій С. З. Гжицького
Харківська обласна громадська організація
«Науковий центр дидактики менеджмент-освіти»

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ПРАВА ЛЮДИНИ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ: СУЧАСНИЙ
СТАН, ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ»

19 квітня 2024 року

Харків
«Право»
2024

УДК 342.7:321.231.14

П 69

Редакційна колегія:

Михайлов В. М., доктор технічних наук, професор; **Серік М. Л.**, кандидат технічних наук, доцент; **Москаленко О. В.**, доктор юридичних наук, професор; **Дуюнова Т. В.**, доктор економічних наук, кандидат юридичних наук, доцент; **Коваленко О. О.**, доктор юридичних наук, професор; **Коверко Ю. А.**, кандидат економічних наук, доцент; **Шерстюк С. В.**, кандидат економічних наук, доцент; **Нагаєв В. М.**, доктор педагогічних наук, професор; **Ковач О.В.**, кандидат юридичних наук; **Ковач Д. Л.**, кандидат юридичних наук.

Конференцію включено до Переліку міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференцій у 2024 році згідно з листом ІМЗО МОН України від 04.01.2024 № 21/08-7

П 69

Права людини в глобалізованому світі: сучасний стан, шляхи реалізації та механізми захисту [Електронне видання]: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, 19 квітня 2024 р. / Держ. біотехнологічний ун-т. – Харків, 2024. – 540 с. – Електронні текстові дані. – Режим доступу : <http://btu.kharkov.ua/nauka/konferentsiyi/>

ISBN 978-617-8411-51-0

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на всеукраїнську науково-практичну конференцію «Права людини в глобалізованому світі: сучасний стан, шляхи реалізації та механізми захисту», яка відбулась у Державному біотехнологічному університеті 19 квітня 2024 року.

Матеріали подані в авторській редакції. Автори тез несуть повну відповідальність за достовірність інформації, що в них висвітлюється, а також за відповідність матеріалів нормам законодавства, моралі та етики.

УДК 342.7:321.231.14

© Державний біотехнологічний університет, 2024

ISBN 978-617-8411-51-0

ЗМІСТ

ПРОГРАМА	12
ПЕРЕДМОВА	18
СЕКЦІЯ 1. ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ В ІСТОРИЧНОМУ ВИМІРІ	
Агаларова К. А	
Захист прав і свобод людини у історичному вимірі	20
Грекул-Ковалик Т. А.	
Соціальний захист студентів-юристів на Буковині (1918-1940 рр.).....	23
Демків О. Б., Марусяк Т. С.	
Правосвідомість українського суспільства в умовах воєнного стану	27
Іванова Г. С.	
Базові чинники правового статусу людини: історичний аспект	30
Міносян А. С., Варипасв О. М.	
Нищення нації: український контекст	33
Самбор М. А.	
Розвиток ідей про права, свободи та інтереси людини у майбутньому людства.....	36
Шевченко О. О.	
Історично-правові передумови виникнення інституту відповідальності за порушення використання земельних ділянок поза їх цільовим призначенням.....	40
СЕКЦІЯ 2. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ	
Булавина С. Є.	
Діяльність правоохоронних органів із забезпечення реалізації прав людини	43
Бобонець Є., Божидай І. І.	
Нормативно-правові засади захисту громадян в умовах ведення військових дій	47
Вадімов А. П.	
Теоретичні та методологічні прояви прав і свобод людини як запорука ефективної дії норм права	51
Гетьманцева Н. Д.	
Рівність прав і можливостей як сутнісна властивість трудового права	55
Голіна В. В.	
Безпека дорожнього руху – гарантія захисту прав людини в Україні	59
Гуцуляк О. І.	
Професійне самоврядування в сфері охорони здоров'я: що змушує вагатися представників медичних професій.....	62
Джура Х. Ю. Поняття соціальної функції держави	67

СЕКЦІЯ 2. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ

Булавіна С. Є.

кандидат історичних наук, доцент
Волинський національний університет імені Лесі Українки

ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ

Одним із найважливіших кроків на шляху становлення демократичної держави, в якій пануватиме верховенство права, є реформування правоохоронних органів України. Їх ефективна діяльність стає необхідною умовою захисту конституційного ладу, забезпечення законності та правопорядку, дотримання прав і свобод людини та громадянина.

На сучасному етапі розбудови України проблема забезпечення реалізації, охорони і захисту прав, свобод та законних інтересів громадян є і продовжує бути надзвичайно актуальною з огляду на те, що Основним Законом гарантується державний захист прав та свобод людини і громадянина.

Відтак, саме якісне і ефективне виконання правоохоронними органами своїх завдань в даній сфері набуває особливого значення та перебуває в полі зору як науковців, громадськості, так і самих правоохоронців [1].

З цього приводу С. Лисенков зауважував, що правове регулювання відповідної діяльності має переслідувати такі цілі:

- 1) визначення кола суспільних відносин, які підлягають забезпеченню з боку відповідних органів;
- 2) чітке встановлення повноважень (прав і обов'язків) різноманітних служб в структурі правоохоронних органів і їх посадових осіб при здійсненні діяльності із забезпечення реалізації прав і свобод громадян;
- 3) закріплення видів і міри відповідальності працівників правоохоронних органів за невиконання або недобросовісне виконання тих чи інших повноважень із забезпечення прав і свобод громадян [4].

Всі інші завдання правоохоронних органів виступають другорядними, похідними від основного – забезпечення та захисту прав і свобод у комплексі з інтересами суспільства.

Аналіз законодавства та практика роботи різноманітних правоохоронних органів дозволяють виявити основні напрямки їх діяльності щодо забезпечення реалізації, охорони та захисту конституційних прав, свобод і законних інтересів громадян, зокрема:

а) захист людини, її життя, здоров'я, прав, свобод та законних інтересів незалежно від віку, статі, національності, расової належності, мови та ін.;

б) недопущення у своїй діяльності незаконних обмежень і порушень прав, свобод та законних інтересів громадян;

в) безпосередня охорона задекларованих в Основному Законі прав, свобод і законних інтересів громадян;

г) забезпечення необхідних умов реалізації громадянами певних прав, свобод та законних інтересів [1].

Формами їх діяльності у сфері реалізації загальноприйнятих стандартів прав людини є: профілактика порушень прав громадян; припинення порушення прав громадян; поновлення порушених прав громадян; притягнення до юридичної відповідальності порушників прав громадян.

За допомогою методу профілактики порушень прав громадян здійснюється охорона прав громадян. Його реалізація проходить до початку порушення прав людини. Профілактика – це основний метод діяльності правоохоронних органів, бо значно легше запобігти протиправним посяганням на стадії їх підготовки, ніж потім вести роботу з відновлення порушених цими посяганнями прав та свобод громадян. Профілактичні заходи застосовуються з метою зміни як соціальних умов існування особи, так і особистісних якостей суб'єкта. Метод профілактики виражається в:

1) індивідуальній роботі з особами, які схильні до вчинення правопорушень;

2) проведенні комплексних заходів за місцем проживання певної групи громадян, колективів за місцем їх роботи із роз'ясненням чинного законодавства, необхідності виконання приписів законів і відповідальності за їх порушення [1].

Припинення порушення прав громадян застосовується в разі початку негативного порушення прав людини (це встановлення факту правопорушення та припинення його негативного впливу на права людини

шляхом застосування заходів адміністративного або кримінально-процесуального примусу).

При реалізації методу поновлення порушених прав громадян правоохоронні органи не тільки роз'яснюють особі порядок і можливість відновлення порушених прав, але й самі зобов'язані забезпечити можливість такого відновлення.

Стосовно юридичної відповідальності осіб, які порушили права громадян, то тут виникає цікава дилема: порушуючи адміністративне або кримінальне переслідування правопорушника, органи адміністративного провадження або досудового розслідування одночасно повинні забезпечити додержання прав і цієї особи під час провадження у адміністративній або кримінальній справі.

Отже, як наголошує О. Коріняк, організаційні заходи, які забезпечують додержання прав людини, зводяться до:

1) роботи, яка проводиться безпосередньо в правоохоронних органах (так би мовити, внутрішньо апаратна робота) – наради, підвищення культурного та освітнього рівня працівників тощо;

2) роботи з громадськістю – повідомлення, виступи перед широким колом населення, тематичні лекції, інспекторські перевірки, індивідуально-виховна робота і т. ін.;

3) матеріально-технічних операцій (додаткових заходів) – вони встановлюють правила поведінки з документами, технічними засобами, службовими матеріалами тощо.

Вказані форми діяльності тісно пов'язані між собою та є взаємозалежними, їх неможливо розглядати окремо, оскільки усі разом вони складають єдиний цілісний організм, який створює належні умови для реалізації прав та свобод громадян [3].

Форми правоохоронної діяльності мають динамічний характер і залежать від змін, що постійно відбуваються у суспільстві, а саме від соціальних умов життя, економічного устрою, правової політики держави тощо. Завдяки гармонічній взаємодії цих форм у діяльності правоохоронних органів і забезпечується гарантування і реалізація прав та інтересів осіб [1].

Щодо терміна «забезпечення», то під цим поняттям розуміють процес дії загальних і спеціальних (правових, психологічних і управлінських) гарантій, які виступають як умови і засоби досягнення поставленої мети. При цьому слід визначити, яка мета стоїть перед

суб'єктами права, особливо перед представниками правоохоронних органів, у процесі дотримання і захисту прав і свобод людини.

Забезпечення правопорядку – не що інше, як постійно діючий цілеспрямований управлінський правоохоронний процес, спрямований на підтримання режиму законності і справедливості в регульованих правовими та іншими соціальними нормами суспільних відносинах [3].

Отже, основними напрямками діяльності правоохоронних органів із забезпечення реалізації, охорони та захисту основних прав, свобод і законних інтересів громадян є такі:

- захист та непорушність права на життя, здоров'я, інших їх особистих прав, свобод та законних інтересів;

- безпосередня охорона прав, свобод і законних інтересів громадян від неправомірних посягань;

- забезпечення необхідних умов реалізації громадянами наданих законодавством прав, свобод та законних інтересів, що полягає, перш за все у проведенні виховної та роз'яснювальної роботи, надання нової інформації щодо можливостей використання своїх прав;

- проведення необхідних заходів із виявлення та усунення можливих передумов порушення прав і свобод.

Список використаних джерел:

1. Забезпечення прав людини у правоохоронній діяльності: навч. посібник.–2-е вид. перероб. і доп. / кол. авт.; за ред. д.ю.н., доц. В.О. Боняк. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр.справ; Ліра ЛТД, 2018. 260 с.
2. Заєць Н. Місце органів внутрішніх справ у реалізації прав людини. *Право України*. 1999. (№ 9). С. 26-29.
3. Коріняк О. Захист прав і свобод людини в діяльності правоохоронних органів України. *Часопис Академії адвокатури України*. 2010. (№ 9). С. 1-6.
4. Теорія держави і права: підруч. / кол. авт.; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, проф. Ю.А. Ведерніков. Д.: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2014. 468 с.

Наукове електронне видання

**ПРАВА ЛЮДИНИ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ:
СУЧАСНИЙ СТАН, ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА МЕХАНІЗМИ
ЗАХИСТУ**

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

19 квітня 2024 р.

Відповідальні за

випуск: Москаленко О.В.,
Дуюнова Т.В.,
Ковач О.В.

Комп'ютерна

верстка Ковач Д.Л.

Підписано до поширення через мережу Інтернет 19.04.2024.

Відповідає формату друкованого видання 60×84/16.

Обл.-вид. арк. 33,7. Об'єм даних 1,09 Мб

ТОВ «Видавничий дім «Право»,
вул. Харківських Дивізій, 11/2, м. Харків, Україна Для
кореспонденції: а/с 822, м. Харків, 61023, Україна Тел.: (050) 409-
08-69, (067) 574-81-20, (063) 254-50-84

Вебсайт: <https://pravo-izdat.com.ua>
E-mail для замовників послуг: verstka@pravo-izdat.com.ua E-mail для
покупців: sales@pravo-izdat.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 8024 від 05.12.2023

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
BIOLOGICAL
UNIVERSITY

EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
BIOLOGICAL
UNIVERSITY